

Ten geleide

De diagnostiek en behandeling van letsels door ongevallen is uitgegroeid tot een apart specialisme binnen de heilkunde, met een eigen specifieke vervolgopleiding van twee jaar na de chirurgische opleiding, de traumatologie.

Juist voor de traumatologie geldt: *l'histoire se répète*. Immers, de chirurgie is ontstaan uit het beoefenen van de heilkunde op de slagvelden tijdens de Middeleeuwen en daarna. Het was een ambacht, beoefend door handwerkslieden, waartoe men werd opgeleid in een traject van leerling via gezel tot meester. Geleidelijk is deze 'traumatologie' opgegaan in de beschouwende geneeskunde, waaruit in de negentiende eeuw het specialisme chirurgie of heilkunde voortkwam. Het zijn in de twintigste eeuw juist de beide wereldoorlogen geweest die binnen de heilkunde het belang van 'oorlogschirurgie' of traumatologie weer duidelijk maakten. Het op gesloten wijze zetten van botbreuken werd vaak vervangen door operatief fixeren. Deze zogeheten osteosynthesetechniek ontwikkelde zich met als doel soldaten weer zo snel mogelijk mobiel te krijgen voor dienst aan het front. Uit de samenwerking van (orthopedisch) chirurgen en ingenieurs ontstond in 1958 in Zwitserland de AO of *Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen*. Het is deze AO-organisatie geweest die, door ontwikkeling van nieuwe osteosynthesetechnieken en systematische scholing in geavanceerde methoden van fractuurbehandeling, het huidige specialisme Traumatologie mede heeft doen ontstaan.

Minstens zo veel invloed was de wereldwijde introductie van de cursussen Advanced Trauma Life Support (ATLS®) door het American College of Surgeons en de spectaculaire ontwikkeling van de *intensive care*. Een opmerkelijk klein deel van traumatologisch onderzoek, scholing en ontwikkeling richt zich, samen met de Advanced Paediatric Life Support (APLS®)-organisatie, specifiek op de behandeling van letsels bij kinderen. Dat is te meer opvallend omdat ongevallen doodsoorzaak nummer één zijn bij kinderen van 1 tot 18 jaar. Kinderen zijn geen 'kleine volwassenen'. Kindertraumatologie vereist daarom specifieke kennis en ervaring. Dit handboek geeft een compleet overzicht van wat er bij de diagnostiek en behandeling van ongevallsletsels momenteel in Nederland mogelijk is.

Prof.dr. Chris van der Werken, chirurg
Medisch manager divisie Snijdende specialismen, UMC Utrecht